

תעודה

קובץ מחקרים של ביה"ס למדעי היהדות
ע"ש חיים רוזנברג

מחקרים במדעי היהדות

עורך

מרדכי עקיבא פרידמן

חברי מערכת

משה גיל יאיר הופמן

אוניברסיטת תל-אביב
מפעלים אוניברסיטאיים • תשנ"א

תעודה

קובץ מחקרים של בית הספר למדעי היהדות
ע"ש חיים רוזנברג

ספר ראשון	-	חקרי גניזת קהיר, תש"ם - 1980
ספר שני	-	עיונים במקרא, תשמ"ב - 1982
ספר שלישי	-	מחקרים בספרות התלמוד, בלשון חז"ל ובפרשנות המקרא, תשמ"ג - 1983
ספר רביעי	-	מחקרים במדעי היהדות, תשמ"ז - 1986
ספר חמישי	-	מחקרים בספרות עברית, תשמ"ז - 1986
ספר ששי	-	מחקרים בלשון עברית וערבית, תשמ"ח - 1988
ספר שביעי	-	מחקרים במדעי היהדות, תשנ"א - 1991

בדפוס ובהכנה

ספר שמיני	-	מחקרים במדעי היהדות
ספר תשיעי	-	מחקרים ביצירתו של אברהם אבן עזרא
ספר עשירי	-	מחקרים בערבית-יהודית מימי הביניים
ספר אחד עשר	-	התפוצה היהודית בתקופה ההלניסטית-רומית
ספר שנים עשר	-	מחקרים במדרשי האגדה
ספר שלושה עשר	-	מחקרים בלשון העברית

תוכן העניינים

- פרנק פולק:
הנוסחאות האפיות בסיפורי המקרא ושורשי הסיפורת העברית
הקדומה
9
- יאירה אמית:
התרחשות נשנית – עקרון פואטי בעיצוב סיפור יוסף
55
- אהרן דותן:
'כתאנים השערים'
67
- פנינה טרומר:
המקור הנטוי 'לאמר' –
עיון תחבירי, סמנטי ופרגמטי בלשון המקרא
75
- מאיר בר-אילן:
מפני מה שנו התנאים את גבולותיה של ארץ-ישראל?
95
- צבי אריה שטיינפלד:
עשינו עצמנו כעורכי הדיינין
111
- משה עסיס:
'לית דא פשיטא על שיטת רבי...'
133
- דניאל שפרבר:
מחקרים במלים וגרסאותיהן
149
- אברהם טל:
אטלין
155
- מרדכי עקיבא פרידמן:
'כיר יד' וחתימת הלוחות השניים בתוספתא ובמדרש
161
- רבקה ירקוני:
כתב-יד בן בויאעא לתורה –
עדות על המסורת הטברנית לפני שנתייצבה
191

עזרא פליישר:

201 שירה עברית בנוסח המקרא בימי הביניים

דן בקר:

249 שיטת הסימנים של 'דרכי הפועל העברי'
לפי המדקדקים הקראיים אבו אלפרג' הארון ובעל 'מאור העין'

משה גיל:

281 ארץ ישראל בתקופה המוסלמית הראשונה (634–1099)
מילואים, הערות, תיקונים

אברהם דוד:

347 עוד לתולדותיו של ר' משה קאשטרו –
מתכמי ירושלים במאה הט"ז לאור מסמך מן הגניזה

יורם יעקבסון:

353 אהבת אלוהים בתורתו של ר' שניאור זלמן מלאדי

צבי קרגילה:

415 'פשר' משנת תרכ"ב על חלוקת כספי קהילות מערב־אירופה

בן־עמי פיינגולד:

429 מחזאי ההשכלה והמקרא

תקצירים באנגלית

הקדמה

מוגש בזה הכרך השביעי של 'תעודה', הוא הכרך השני המוקדש לכלל מדעי היהדות. הקובץ מכיל מגוון מחקרים בתחומים השונים של מדעי היהדות: מקרא, תלמוד, לשון עברית, היסטוריה של עם ישראל, מחשבת ישראל וספרות עברית. בשלבים שונים של הכנה נמצאים כרכים נוספים, המוקדשים לתחומים מוגדרים ולמדעי היהדות בכללם. ציבור החוקרים מוזמן בזה להגיש למערכת את מחקריהם, המתאימים למסגרת 'תעודה', ולשלחם למזכירות בית הספר למדעי היהדות. חובה נעימה לנו להודות לאלה שתמכו בנו כמלאכתנו: לפרופ' אהרן אופנהיימר, ראש בית הספר למדעי היהדות, למר חיים כהן, שהיה אחראי לעריכה הלשונית של הקובץ, ולמר גדעון שפיגל, מזכיר בית הספר למדעי היהדות.

המערכת

תל-אביב, תמוז תשנ"א

הדף, שתצלומו ניתן על עטיפת ספר זה, קטע גניזה שבספריית אוניברסיטת תל-אביב, הוא העמוד הראשון של 'אשא משלי', ספר הפולמוס של רב סעדיה גאון.